

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ  
КАФЕДРА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ДИЗАЙНУ



ЗАТВЕРДЖУЮ

ФАКУЛЬТЕТ

Декан факультету

соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко

2017 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«Історія образотворчого мистецтва»**

підготовки бакалаврів

напряму підготовки 6.020201 – «Театральне мистецтво»

Робоча програма «Історія образотворчого мистецтва» для студентів напряму підготовки 6.020201 «Театральне мистецтво»

«28» вересня, 2017 року - 13 с.

Розробник: канд. пед. наук, доцент Гончаренко Юліана Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри акторської майстерності та дизайну  
Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ (Г.В. Локарева)  
(підпис)

«29» серпня 2017 року

Схвалено науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології

Протокол від «29» 08 2017 року № 1

Голова \_\_\_\_\_ (А.П. Поплавська)  
(підпис) (ініціали та прізвище)

### 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<b>денна форма навчання</b>
Кількість кредитів – 2,25	Галузь знань .0202 – «Мистецтво»	Нормативна
		Цикл дисциплін самостійного вибору вузу
Розділів - 2	Напрямок підготовки 6.020201 – «Театральне мистецтво»	<b>Рік підготовки:</b> 4-й
Загальна кількість годин - 81		<b>Лекцій</b> 16
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: <b>бакалаврський</b>	<b>Практичні заняття</b> 16
		<b>Самостійна робота</b> 49
		Вид контролю: 1 сем. – екзамен

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета** полягає у розкритті сутності та специфіки образотворчого мистецтва, закономірності його історичного розвитку, розвитку естетичних почуттів студентів та системи їх художніх цінностей.

### **Завдання:**

1. ознайомити студентів з характерними рисами образотворчого мистецтва;
2. розкрити етапи становлення образотворчого мистецтва;
3. познайомити з основними художніми школами;
4. вивчити творчість провідних художників, скульпторів, архітекторів світу;
5. збагачення студентів знанням про історію образотворчого мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

### **знати:**

1. характерні риси образотворчого мистецтва;
2. основні періоди розвитку образотворчого мистецтва;
3. біографії та творчість видатних художників, скульпторів, архітекторів;
4. розвивати естетичні почуття та художній смак.

### **уміти:**

5. аналізувати твори живопису, графіки, архітектури, скульптури, дати характеристику та належність до даного стилю;
6. оцінювати їх ідейну та художню вартість;
7. висловлювати певну самостійну думку про певні репродукції.

## 3. Програма навчальної дисципліни

**Розділ 1. Мистецтво Західної та Східної Європи XVII - початку XIX ст.**

**Тема 1.** Мистецтво Європи XVII ст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччі, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.

**Тема 2.** Специфічне різноманіття мистецтва Європи XVIII ст.: пізне бароко – Джовані Батісто Т'єполо; рококо – А. Ватто, Ф. Буше. Мистецтво України та Росії XVIII ст.: бароко – творчість І. Нікітіна, Б. Растреллі; класицизм – мистецтво Д. Левицького, В. Боровиковського.

**Тема 3.** Реалістична спрямованість мистецтва Західної Європи XVIII ст.: творчість Ж.Б.С. Шардена, У Хогарта, Дж. Рейнольдса, Т. Гейнсборо.

**Тема 4.** Західноєвропейське мистецтво початку XIX ст.: класицизм Ж.Л. Давида, Ж.О.Д. Егнра; реалізм Жана Луї Ернеста Месоньє.

**Розділ 2. Різноманітність мистецьких течій Західної та Східної Європи XIX - XX ст.**

**Тема 5.** Романтизм, як одне з широких напрямлень у європейській культурі початку XIX ст. – Т. Жеріко, Е. Делакруа, Дж. У. Тернер, Дж. Констебль.

**Тема 6.** Мистецтво України та Росії XIX ст.: творчість Т. Шевченка, І. Крамського, В. Сурикова, І. Рєпін, В. Васнецова, І. Айвазовського.

**Тема 7.** Естетична програма та живописна система імпресіонізму II-ї половини XIX ст.. Творчість основних представників імпресіонізму.

**Тема 8.** Виникнення та різка зміна течій у мистецтві кінця XIX – першій половини XX ст.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			І.З.
		л	практ	с.р.	
1	2	3	4	5	
<b>Розділ 1. Мистецтво Західної та Східної Європи XVII - початку XIX ст.</b>					
Тема 1. Мистецтво Європи XVII ст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччі, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	10	2	2	6	-
Тема 2. Специфічне різноманіття мистецтва Європи XVIII ст.: пізнє бароко – Джовані Батісто Т'єполо; рококо – А. Ватто, Ф. Буше). Мистецтво України та Росії XVIII ст.: бароко – творчість І. Нікітіна, Б. Растреллі; класицизм –	12	2	2	7	-

мистецтво Д. Левицького, В. Боровиковського.					
Тема 3. Реалістична спрямованість мистецтва Західної Європи XVIII ст.: творчість Ж.Б.С. Шардена, У. Хогарта, Дж. Рейнольдса, Т. Гейнсборо.	10	2	2	6	-
Тема 4. Західноєвропейське мистецтво XIX ст.: класицизм Ж.Л. Давида, Ж.О.Д. Егнра; реалізм Жана Луи Ернеста Месоньє.	9	2	2	6	-
Разом за розділом 1	41	8	8	25	-
<b>Розділ 2. Різноманітність мистецьких течій Західної та Східної Європи XIX - XX ст.</b>					
Тема 5. Романтизм, як одне з широких напрямлень у європейській культурі першої половини XIX ст. - Т. Жеріко, Е. Делакруа, Дж. У. Тернер, Дж. Констебль.	9	2	2	6	-
Тема 6. Мистецтво України та Росії XIX ст.: творчість Т. Шевченка, І. Крамського, В. Сурикова, І. Рєпіна, В. Васнецова, І. Айвазовського.	8	2	2	6	-
Тема 7. Естетична програма та живописна система імпресіонізму II-ї половин XIX ст.. Творчість основних представників імпресіонізму.	10	2	2	6	-
Тема 8. Виникнення та різка зміна течій у мистецтві кінця XIX – першій половини XX ст.	10	2	2	6	-



Разом за розділом 2	40	8	8	24	-
<b>Усього годин</b>	81	16	16	49	-

### 5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр	Назва теми	Кількість годин
1	Мистецтво Європи XVI – XVIIст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччи, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	2
2	Специфічне різноманіття мистецтва Європи XVIII ст.: пізнє бароко – Джовані Батісто Т'єполо; рококо – А. Ватто, Ф. Буше). Мистецтво України та Росії XVIII ст.: бароко – творчість І. Нікітіна, Б. Растреллі; класицизм – мистецтво Д. Левицького, В. Боровиковського.	2
3	Реалістична спрямованість мистецтва Західної Європи XVIII ст.: творчість Ж.Б.С. Шардена, У Хогарта, Дж. Рейнольдса, Т. Гейнсборо.	2
4	Західноєвропейське мистецтво XIX ст.: класицизм Ж.Л. Давида, Ж.О.Д. Енгра; реалізм Жана Луи Ернеста Месоньє.	2
5	Романтизм, як одне з широких напрямлень у європейській культурі першої половини XIX ст. - Т.Жеріко, Е.Делакруа, Дж. У. Тернер, Дж. Констебль.	2
6	Мистецтво України та Росії XIX ст.: творчість Т.Шевченка, І. Крамського, В. Сурикова, І. Рєпіна, В. Васнецова, І. Айвазовського.	2
7	Естетична програма та живописна система імпресіонізму II-ї половин XIX ст.. Творчість основних представників імпресіонізму.	2
8	Виникнення та різка зміна течій у мистецтві кінця XIX – першій половини XX ст.	2
	Разом	16

## 6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мистецтво Європи XVI – XVIIст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччі, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	2
2	Специфічне різноманіття мистецтва Європи XVIII ст.: пізні бароко – Джовані Батісто Т'єполо; рококо – А. Ватто, Ф. Буше). Мистецтво України та Росії XVIII ст.: бароко – творчість І. Нікітіна, Б. Растреллі; класицизм – мистецтво Д. Левицького, В. Боровиковського.	2
3	Реалістична спрямованість мистецтва Західної Європи XVIII ст.: творчість Ж.Б.С. Шардена, У Хогарта, Дж. Рейнольдса, Т. Гейнсборо.	2
4	Західноєвропейське мистецтво XIX ст.: класицизм Ж.Л. Давида, Ж.О.Д. Егнра; реалізм Жана Луї Ернеста Месоньє.	2
5	Романтизм, як одне з широких напрямлень у європейській культурі першої половини XIX ст. - Т. Жеріко, Е. Делакруа, Дж. У. Тернер, Дж. Констебль.	2
6	Мистецтво України та Росії XIX ст.: творчість Т. Шевченка, І. Крамського, В. Сурикова, І. Рєпіна, В. Васнецова, І. Айвазовського.	2
7	Естетична програма та живописна система імпресіонізму II-ї половини XIX ст. Творчість основних представників імпресіонізму.	2
8	Виникнення та різка зміна течій у мистецтві кінця XIX першої половини XX ст.	2
	Разом	16

## 7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мистецтво Європи XVI – XVIIст. Творчість М. да Караваджіо, братів Караччі, Рубенса, Рембрандта ван Рейна, Д. Веласкеса.	6

2	Специфічне різноманіття мистецтва Європи XVIII ст.: пізнє бароко – Джовані Батісто Т'єполо; рококо – А. Ватто, Ф. Буше). Мистецтво України та Росії XVIII ст.: бароко – творчість І. Нікітіна, Б. Растреллі; класицизм – мистецтво Д. Левицького, В. Боровиковського.	7
3	Реалістична спрямованість мистецтва Західної Європи XVIII ст.: творчість Ж.Б.С. Шардена, У Хогарта, Дж. Рейнольдса, Т. Гейнсборо.	6
4	Західноєвропейське мистецтво XIX ст.: класицизм Ж.Л. Давида, Ж.О.Д. Егнра; реалізм Жана Луї Ернеста Месоньє.	6
5	Романтизм, як одне з широких напрямлень у європейській культурі першої половини XIX ст. - Т.Жеріко, Е.Делакруа, Дж. У. Тернер, Дж. Констебль.	6
6	Мистецтво України та Росії XIX ст.: творчість Т.Шевченка, І. Крамського, В. Сурикова, І. Рєпіна, В. Васнецова, І. Айвазовського.	6
7	Естетична програма та живописна система імпресіонізму II-ї половини XIX ст. Творчість основних представників імпресіонізму.	6
8	Виникнення та різка зміна течій у мистецтві кінця XIX – першій половини XX ст.	6
	Разом	49

## 8. Види контролю і система накопичення балів

Накопичення балів студентами відбувається в період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: **поточного** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу) та **підсумкового** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

### 1 семестр

Поточне тестування та самостійна робота		Екзамен	Сума
Атестація 1	Атестація 2		
Розділ 1	Розділ 2	40	100
30	30		

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів за теоретичні знання та практичні вміння, а саме:

- проходження поточного тестування, виконання презентацій з обраних тем згідно з програмою.

Допуск до підсумкового контролю - 35 балів.



Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю (екзамен) складає 40 балів, а саме:

- 10 балів – підсумкове самостійне електронне тестування;
- 10 балів – виконання презентацій з обраних тем згідно з програмою.
- 20 балів – усна відповідь (екзамен) на поставлені питання.

### 1 семестр

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виконання науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 1).</i>	1	10	10
2	Презентація науково-дослідного завдання. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 1).</i>	1	10	10
3	Тестування за результатами вивченого матеріалу. <i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 1).</i>	1	10	10
4	Надання характеристики творів живопису, графіки, скульптури у межах тематики курсу. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 2).</i>	1	10	10
5	Презентація одного з творів живопису згідно з програмою. <i>Термін виконання: під час проведення практичних занять (розділ 2).</i>	1	10	10
6	Тестування за результатами вивченого матеріалу. <i>Термін виконання: під час контрольного заняття (розділ 2).</i>	1	10	10
7	Екзамен Теоретична складова. Підсумкове самостійне електронне тестування в СЕЗН ЗНУ за результатами вивчення курсу у повному обсязі (Розд. 1-2). <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня екзамену за розкладом).</i>	1	10	10

	Теоретична складова. Усні відповіді на питання екзамену для перевірки якості засвоєння теоретичного матеріалу курсу. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії (розділи 1,2).</i>	1	20	20
	Практична частина. Виконання презентацій за однією з обраних тем згідно з програмою. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії (розділи 1,2).</i>		10	10
Усього		7		100

***Критерії оцінювання виконання науково-дослідних завдань:***

***9-10 балів:***

- свідоме, правильне, глибоке й повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу;
- виклад матеріалу впевнений, логічний, лаконічний, аргументований;
- уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження;
- самостійне, творче застосування знань.

***6-8 балів:***

- свідоме з незначними помилками та прогалинами засвоєння програмного матеріалу, які студент спроможний виправити після зауважень або за допомогою викладача;
- самостійне репродуктивне застосування знань;
- деякі порушення логіки та послідовності відповіді.

***3-5 балів:***

- механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу із великими прогалинами;
- порушення логіки та послідовності відповіді, недостатня самостійність мислення.
- репродуктивне застосування знань за вказівками викладача.

***0-2 бали:***

- відсутність знань, умінь та навичок;
- несвідоме, механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами;
- відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.

***Критерії оцінювання презентативних завдань:***

***9-10 балів:***

- виклад матеріалу логічний та послідовний;
- самостійне, творче, ініціативне застосування знань;
- поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання;

– відмінна якість оформлення.

*6-8 балів:*

- виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний;
- самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача;
- старанність і вправність застосування набутих знань;
- добра якість оформлення.

*3-5 балів:*

- механічність, фрагментарність викладу матеріалу;
- порушення логіки та послідовності подання інформації;
- недостатня самостійність мислення;
- задовільна якість оформлення.

*0-2 бали:*

- відсутність виконання всіх завдань;
- неповне висвітлення матеріалу;
- фрагментарність подання інформації;
- незадовільна якість оформлення.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

## 10. Рекомендована література

### Основна:

1. Ильина Т.В. История искусств / Т.В. Ильина / учеб. пос. для студ. вузов. М. : Высшая школа, 1983. – 317с.
2. Малая история искусств. Искусство средних веков в Западной и Центральной Европе / Ред. Кантор А.М. – М. : Искусство, 1981. – 382с.

3. Ильина Т.В. Русский XVIII век / Т.В. Ильина, М.Н. Щербакова / Учеб. пособ. для студ. высших учеб. зав. – М. : Дрофа, 2004. – 512с.
4. Зотов А.И. Русское искусство. Исторические очерки / А.И. Зотов, О.И. Сопоцинский / Ред. Н. Моргунова. – М., Изд. академии художеств СССР, 1951. – 317с.
5. Жидков Г.В. Русское искусство XVIII века / Г.В. Жидков. – М. : Искусство, 1954. – 143 с.
6. Евангулова О.С. Изобразительное искусство в России первой четверти XVIII века / О.С. Евангулова. – М. : МГУ, 1987. – 296с.
7. Очерки русской культуры XVIII века. / Под ред. Академика Б.А. Рыбакова. Ч. 4. – М. : МГУ, 1990. – 382 с.
8. Алексеева Т.В. Боровиковский / Т.В. Алексеева. – М. : Искусство, 1960. – 41 с.
9. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили / Д.С. Наливайко. – К., Мистецтво, 1980. – 288 с.
10. Забалуева Т.Р. История искусств. Стили в изобразительном и прикладных искусствах, архитектуре, литературе и музыке / Т.Р. Забалуева / Учебн. для вузов. – М. : АСВ, 2003. – 128 с.
11. Архипов Н.И. Бартоломео Карло Растрелли / Н.И. Архипов, А.Г. Раскин. – М.,Л. : Искусство, 1964. – 152 с.

#### **Додаткова:**

1. Валицкая А.П. Дмитрий Григорьевич Левицкий / А.П. Валицкая / Альбом-проспект. – Л., Художник РСФСР, 1958. – 23с.
2. Молева Н.И. Левицкий Д.Г. / Н.И. Молева / Жизнь в искусстве. – М., Искусство, 1980. – 278с.
3. Рокотов Федор Степанович и художники его круга. / Ред. Н. Моргунова / М. : академия художеств СССР, 1960. – 182с.
4. Павлицкая А.П. Дмитрий Григорьевич Левицкий / А.П. Павлицкая. – Л., Художник РСФСР, 1985. – 96с.
5. Петров В.Н. Михаил Иванович Козловский / В.Н. Петров. – Л., Художник РСФСР, 1976. – 68с.
6. Петров В.Н. Козловский М.И. / В.Н. Петров / Второе издание. – Л., Художник РСФСР, 1982. – 64с.
7. Леонтьева Г.К. Карл Брюллов / Г.К. Леонтьев. – Л., Художник РСФСР, 1980. – 80с.
8. Михайлова К.В. Орест Адамович Кипренский / К.В. Михайлов. – Л., Художник РСФСР, 1986. – 96с.

## 11. Інформаційні ресурси

1. Государственная Третьяковская Галерея // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tretyakovgallery.ru/>
2. Государственный Эрмитаж // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.hermitagemuseum.org/html\\_Ru/index.html](http://www.hermitagemuseum.org/html_Ru/index.html)
3. Музей Лувр // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://louvre.historic.ru/>
4. МИРОВОЙ ЖИВОПИСИ. КАРТИНЫ ВЕЛИКИХ ХУДОЖНИКОВ, ШЕДЕВРЫ ИСКУССТВА // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rarities.artrussia.ru/>
5. Шедевры великих мастеров и картины знаменитых художников // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smallbay.narod.ru/grafica.html>